HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מכדי ימי טהרה כמה הוו שתין ושיתא דל שבוע ג' דאטבלינן לה פשו להו שתין נכי חדא שתין נכי חדא ותלתין וה' תשעין וד' הויין תשעין וחמש מאי עבידתייהו אמר רב ירמיה מדפתי כגון שבאת לפנינו בין השמשות דיהבינן לה טבילה יתירתא ולב"ה [א]דאמרי טבולת יום ארוך לא בעי טבילה ל"ה מאי עבידתייהו עשרים ותמניא כדאמרן הך שבוע ה' מטבלינן כל ליליא וליליא אימר סוף נדה היא י' שבועין למה לי בתמניא ופלגא סגי איידי דתנא פלגא דשבוע מסיק ליה [ב]ואיידי דתנא שבוע טמא תנא נמי שבוע טהור והאיכא טבילת זבה דלפני תשמיש קחשיב דלאחר תשמיש לא קחשיב ולב"ש דחשיב דלאחר תשמיש ניחשוב נמי טבילת זבה בלידה קמיירי בזיבה לא קמיירי והאיכא יולדת בזוב יולדת בזוב קחשיב זיבה גרידתא לא קחשיב שבועתא קמא דאתיא לקמן ליטבלה ביומא דילמא כל יומא ויומא שלימו לה ספורים דידה הא מני [ג]ר"ע היא דאמר בעינן ספורים בפנינו סוף שבוע קמא ליטבלה חד בשבוע לא קמיירי יומא קמא דאתיא לקמן ליטבלה דילמא שומרת יום כנגד יום היא בזבה גדולה קמיירי בזבה קטנה לא קמיירי ש"מ תלת ש"מ ר"ע היא דאמר בעינן ספורים בפנינו וש"מ [ד]ר"ש היא דאמר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי ספק וש"מ טבילה בזמנה מצוה [ה]ורבי יוסי בר' יהודה אומר דיה לטבילה באחרונה ולא אמרינן טבילה בזמנה מצוה:

מתני' [א]המפלת ליום מ' אינה חוששת לולד [ו]ליום מ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה [ז]רבי ישמעאל אומר יום מ"א תשב לזכר ולנדה יום פ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה שהזכר נגמר למ"א והנקבה לפ"א וחכ"א [ב]אחד בריית הזכר ואחד בריית הנקבה זה וזה מ"א:

גמ' למה הוזכר זכר אי לימי טומאה הא קתני נקבה ואי לימי טהרה

הא

מכדי ימי טוהר כמה. משכה ספקא דידהו לבתר שבועים קמאי: **שתין ושיתא.** ושבועים הרי פ' ומהני ס"ו טבילות כבר טבלה מהן ז' בלילי שבוע שלישי משום הך ספקא דטבולת יום ארוך: **דל הני ז' פשו להו שתין נכי חדא.** שעדיין צריכה לטבול משום הך ספק בתוך י' שבועים הבאים ול"ה שטבלה בתוך ג' השבועים הראשונים שבעה בראשונה וכ"ח בשתים אחרונות הרי ל"ה ושתין נכי חדא הרי צ"ד: **טבילה יתירתא.** עד השתא הוה ס"ד דבאת לפנינו ביום כגון ביום ר"ח ניסן ואטבלוה לאורתא ומשכו פ' דילה ל' ניסן וכ"ט דאייר וכ"א דסיון כלים פ' יום הרי פ' טבילות בלילות וי"ד בימים של ב' שבועות הראשונות הרי צ"ד והשתא מוקמינן שבאת לפנינו בין השמשות לילה שהוא ר"ח ואטבלה בההיא ליליא משום ספק סוף טומאה ומשכי נמי פ' שלה עד כ"א בסיון כאילו באתה ביום ראש חדש דאיכא לספוקי דילמא באותו בין השמשות ילדה והוא מר"ח והיא טבילה דליל ראש חדש איתוספא לה נמצאו לה ח' טבילות בשבוע ראשונה וכ"ח דב' וג' הרי ל"ו. וקשיא לי אמאי נקט בין השמשות ה"ל לאוקמא שבאת לפנינו בלילה ומסתברא דלהכי נקט בין השמשות דדק בלישנא דמתני' דנקט ג' שבועים טהורים הילכך כי איכא בין השמשות איכא למיקרי יום זה טהור דשמא בין השמשות יממא הוא ומיום שעבר הוא והיום הזה כולו טהור ומיהו טבילותיה משכי עד שמונים לבד מהך משום דבין השמשות ספק ליליא: **ל"ה.** דקאמרי ב"ה מאי עבידתייהו. ומשני עשרין ותמניא הויין: **כדאמר.** י"ד בימים וי"ד בלילות וכולן משום ספק סוף ימי טומאה. והוא הדין לב"ה הוו להו עשרין ותשע דכיון דאוקמינן שבאה בין השמשות איכא (א) ט"ו טבילות בלילה משום ספק בין השמשות והאי דלא מותבינן ליה לקמיה משום דאותבינן אחריתי ומשנינן חד בשבוע לא קמיירי והכן נמי חדא בשבוע היא: **האי שבוע ה'.** שאינה רואה בו כל יומא איכא לספוקי בסוף נדה ומטבלינן לה בכל לילות דשבוע ד' ראתה בכל יום ויום ראשון דילמא תחלת נדה היא וטובלת לסוף שבעה שהוא ליל ראשון של שבוע ה' וליל שני נמי טבלה דילמא יום ראשון של שבוע רביעי מימי טוהר הוא ויום ב' הואי תחלת נדה והאידנא הוי ליל טבילתה וכן כולהו והוו להו שבעה טבילות. והוא הדין נמי לכל לילות של שבועים טהורים איכא לספוקי סוף נדה משום שבוע טמא שלפניה אלא ב"ה טבילות דלאחר ל"ה דהוא ליל תשמיש לא קחשיב דכל טבילות דב"ה קודם תשמיש נינהו והכי אמר לקמן: **בתמניא ופלגא סגיא.** לבד הג' שבועות דטהורה דהא כלין ימי טבילה בסוף שמונים והוא באמלע שבוע תשיעי של י' שבועים: **שבוע.** תשיעי טמא הוא: **טבילת זבה.** דכל שבוע טמא איכא לספוקי בזיבה לבד משבוע רביעי שאי אתה יכול לספקו בכך כדפרישית לעיל[ח] שאין זבה אלא לאחר נדות וזו לא ראתה כלום עד הרביעי וכל שבוע טהור איכא לספוקי בימי ספירת זיבתה ובעיא למטבל ביום ז' של כל שבוע טהור: **ר"ע.** דפרק אחרון (לקמן דף סט.): **סוף שבוע ראשון.** ביום השביעי ליטבלה ביום דילמא בין השמשות יום הוא ויום ראשון שבאתה לפנינו טהור ואיכא ז' ספורים לפנינו: **חדא.** טבילה בשבוע לא קמיירי. וה"ה דהוה לן לאותובי לב"ה דליחשוב עוד טבילה יתירתא לטבילות הלילות של ספק לידה הואיל ובין השמשות באתה אלא האי שינויא גופיה אית בה דחדא בשבוע לא קמיירי הילכך לא פריך:

מתני' המפלה. שליא: **ליום מ'.** לטבילתה: **אינה חוששת לולד.** שלא נגמר יצירתו עד שיכלו כל מ' יום: **ולנדה.** דילמא ליכא ולד. ובגמ' מפרש למה הוזכר זכר: **תשב לזכר.** ז' ימי טומאה ואפילו בלידה יבשתא אבל שבועים דנקבה ליכא לספוקי כדקתני טעמא שצירת נקבה לפ"א: **גמ' הא קתני נקבה.** להחמיר שבועים ויש בכלל מאתים מנה. **אי לימי טוהר.** דה"ל שלא יהא לה אלא ימי טוהר דזכר:

הא

עשרים ותמניא כדאמרן. אף על גב דכ"ט הויין עם טבילה יתירתא דבין השמשות שבאתה לפנינו פ"ה דההיא טבילה יתירתא דהויא חדא בשבוע לא קחשיב ואין נראה דהא ב"ש חשבי לה אלא ודאי לא חשיב טבילה יתירתא חדא בשבוע כיון שלא היתה בפנינו אלא עכשיו ונראה כמו שפי' רש"י בתשובתו דב"ה לא חשיב טבילה דליל תחלת שבוע ג' דכיון דתו לא מטבלינן א]להנדה לא מיקריא חדא בשבוע אבל לב"ש דמטבילין לה בלילות לא הוי חדא בשבוע:

והאיכא טבילת זבה. עדיפא הוה מצי למיפרך דכל שבועים טהורים ניטבל לה בלילותא משום נדה דהשתא לא פריך אלא חדא בשבוע ונראה כגירסת ר"ח דגריס אי הכי כל שבועים טהורים נמי והיינו הך פירכא (ב) דפריך ומשני דלפני תשמיש קחשיב: **יומא** קמא דאתיא לקמן נטבלה דילמא שומרת יום היא. וא"ת והא אמר דחד בשבוע לא קמיירי וי"ל דהשתא לא הויא חד בשבוע דהא איכא נמי טבילה בסוף שבוע ועוד דמשום חששא דשומרת יום טובלת גם ביום שני דשמא עכשיו ראתה כשבאת לפנינו ועוד מטעמא דשומרת יום נטבלה כל שבוע קמא דכל יומא מספקא בסוף לידה ולא סלקא לשימור דאין ימי לידה עולים לימי ספירת זיבתה ומיהו קשה דהוה מצי למיפרך מכל שבוע כדפרישית ולא פריך אלא מיומא קמא:

שמע מינה תלת. הוה מצי למינקט שמע מינה דימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת זיבתה אלא אר"ת דפשיטא ליה להש"ס שאין עולין דקי"ל כאביי בסוף פרק בנות כותים (לקמן לז.) והוא למ"ד מיע"ל קג"ס ולקמן נפרש בע"ה ותימה דהך ברייתא סברה דלב"ש וב"ה אין עולין ובפרק בנות כותים (שם לה:) גבי פלוגתא דרב ולוי אי שתי מעיינות הן או מעיין אחד איכא ברייתא דלב"ש ולב"ה עולין וי"ל דתרי תנאי (ג) הוא אליבייהו:

ושמע מינה טבילה בזמנה מצוה. כך פסק ר"ח דהלכה כב"ש וב"ה ותימה דפשיטא דר' יוסי בר' יהודה יאמר דלא פליגי עליה ב"ש וב"ה ומעשים בכל יום שאין לך אשה טובלת בזמן טבילת נדה ולא בזמן טבילת שומרת יום כנגד יום וזבה ובפ' בתרא (לקמן דף סז:) נמי אמר מכדי האידנא כולהו ספק זבות שוינהו ניטבלינהו ביממא דז' משמע שלא היו טובלין ביום בשום פעם [ט]ורבינו אליהו הזקן שיסד באזהרות טבילה בזמנה על ד' גדילים כולו יסד דלא כהילכתא דה"נ יסד כר"א (סנהדרין דף מה.) דאמר כל נסקלין נתלין דדריש ריבוי ומיעוט וקי"ל דדרשינן כללי ופרטי דהא קיימא לן דקרקע אינה נגזלת:

שומר

מסורת הש"ס

א) לקמן עא:, ב) [יבמות ג. וש"נ], ג) [לקמן סט.], ד) [לעיל כט: לקמן סז:], ה) [שבת קכא: לעיל כט: יומא פח.], ו) [בכורות כא:], ז) [כריתות י.], ח) [דף כט: ד"ה ומשנינן שבוע רביעי], ט) [וע"ע תוס' יומא ח. ד"ה דכ"ע],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כדאמר י"ד וכו' איכא שמונה טבילות בלילה: (ב) תד"ה והאיכא כו' הך פירכא דפרישית ומשני: (ג) ד"ה שמע וכו' תנאי הוו אליבייהו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה עשרים ותמניא וכו' לא מטבלינן להנדה לא. תיבות להנדה לא נמחקו. וצ"ל לה לב"ה כצ"ל:

מוסף רש"י

ולב"ה דאמרי כו' לא בעי טבילה. אבל לקדשים מודו ב"ה, דקי"ל (חגיגה כא.) האונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש, הילכך לאחר שהביאה כפרתה טובלת לקדשים (לקמן עא:). **אסור לעשות כן.** לשמש זו ביום טבילתה, שמא תבא לידי ספק. שמא תראה לאחר תשמיש ונמצא שסתרה כל מניינה דהא לא הוו נקיים כל שבעה ונמצא משמשת זבה (לעיל כט: ובעי"ז לקמן סז:). **דיה לטבילה באחרונה.** ראה לעיל כט ב. **ליום מ"א.** בציר מהכא מיא בעלמא הוא (בכורות כא:).

עין משפט נר מצוה

צ א מיי' פ"י מהל' איסורי ביאה הל"ב סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סי' קצד סעי' ג:

צא ב מיי' שם הל"א:

תוס' הרא"ש

תשעים וד' הוו. תימה דלקמן פריך דהוו טבילי יתירי והכא פריך (דס"ד) [דחסר] ליה: **יומא** קמא דאתיא לקמן נטבלה ביממא דילמא שומרת יום כנגד יום היא. ולא מצי לשנויי חדא בשבוע לא קא מיירי דהשתא הוי תרי בשבוע חד בתחלת שבוע וחד בסוף שבוע. ועוד שגם יום שני צריכה טבילה משום חששא זו דשמא עכשיו ראתה כשבאתה ועוד דמטעם שומרת יום צריכה לטבול שבוע קמא בכל יום דבכל יומא מספקינן לה שמא עכשיו שלמי שבוע לזכר וספירה דזבה קטנה. ומיהו תימה הוא אם היה יכול להקשות בכל יום ולא הקשה אלא מיומא קמא וגם בשבוע שני צריכה לטבול בכל יום משום חששא זו: **ש"מ** תלת. מדלא קאמר ש"מ דיומי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לספירתה מדקדק ר"ת דפשוט היה לתלמוד ולא חש לומר ש"מ אע"ג דבסוף בנות כותים פליגי אביי ורבא. וקאמר רבא דעולין אין הלכה בהא כרבא אלא כאביי והיינו למ"ד דיע"ל קג"ס. ותימה דהא ברייתא סוברת דלב"ש ולב"ה אין עולין ולקמן בפ' בנות כותים גבי פלוגתא דרב ולוי שני מעיינות הן או מעין אחד הוא משני דההיא ברייתא דקתני יולדת בזוב שספרה ולא טבלה הלכו ב"ש לשיטתן וב"ה לשיטתן דקסברי ימי לידה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה צ"ל דתרי תנאי נינהו אליבא דב"ש וב"ה: ה"מ ר' עקיבא היא אין הלכה כמותו בזה דלעיל פסקינן הלכה כר' אליעזר בארבע: **וש"מ** דטבילה בזמנה מצוה. אין הלכה כן אלא כר' יוסי בר' יהודה דאמר לאו מצוה וכן מעשים בכל יום שאין לך אשה טובלת בזמנה טבילה של נדה ושל זבה ושל שומרת יום. ולקמן בפ' בתרא נמי אמרינן מכדי האידנא כולהו ספק זיבות נינהו נטבול ביממא דשבעה משמע שלא היו טובלות בשום פעם ביום ור"ח פסק דהלכה כב"ש וב"ה דאמרי טבילה בזמנה מצוה ואינה ראיה דפשיטא דר' יוסי בר יהודה לא פליג עלייהו אלא סבר לא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר זה: **ולמה** הוזכר זכר. תימה דלא פריך ארישא דאין ידוע אם ולד הוא וצ"ל דנטר עד סיפא ופריך אתרווייהו: